

WOJEWODA MAZOWIECKI

Obwieszczenie o wydaniu decyzji ustalającej odszkodowanie za prawo własności nieruchomości

Wojewoda Mazowiecki informuje, że została wydana decyzja na podstawie art. 12 ust. 4a, 4g i ust. 5, art. 18, art. 22 ust. 1 i art. 23 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 176) w sprawie ustalenia odszkodowania za prawo własności nieruchomości położonej w obrębie 0001 Sierpc, jednostka ewidencyjna Sierpc, oznaczonej na mapie z projektem podziału nieruchomości (przyjętej przez Starostę Sierpeckiego do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w dniu 21 stycznia 2021 r. nr ewidencyjny P.1427.2021.75) jako działka nr 330/7 o pow. 0,0088 ha.

Przedmiotowa działka na podstawie decyzji Wojewody Mazowieckiego nr 77/SPEC/2022 (znak: WI-I.7820.2.11.2021.AT) z dnia 6 kwietnia 2022 r. przeznaczona została na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 Żuromin-Sierpc-Dobrzyń n/Wisłą w m. Sierpc odc. od km 84+738 do km 86+042,00”.

Jednocześnie informuję, że istnieje możliwość zapoznania się z treścią decyzji nr 9/P/2023 (znak: SPN-P.7570.2.11.2022.MSZ) w siedzibie Delegatury – Placówki Zamiejscowej w Płocku Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (Płock, ul. Kolegialna 15, piętro I, pok. 132, tel. 24 235-11-50).

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Ewa Szymińska

Starszy Inspektor Wojewódzki

Płock, 12 stycznia 2023 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

SPN-P.7570.2.11.2022.MSZ

DECYZJA NR 9/P/2023

Na podstawie art. 12 ust. 4a, 4g i ust. 5, art. 18, art. 22 ust. 1 i art. 23 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 176) oraz art. 113 ust. 6 i 7, art. 130, 132 i 134 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.)

o r z e k a m:

1. **Ustalić odszkodowanie w wysokości 20 891,00 zł** (słownie: dwadzieścia tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt jeden złotych) **za prawo własności nieruchomości położonej w obrębie 0001 Sierpc, jednostka ewidencyjna Sierpc**, oznaczonej na mapie z projektem podziału nieruchomości (przyjętej przez Starostę Sierpeckiego do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w dniu 21 stycznia 2021 r. nr ewidencyjny P.1427.2021.75) **jako działka nr 330/7 o pow. 0,0088 ha.**

Przedmiotowa działka na podstawie decyzji Wojewody Mazowieckiego nr 77/SPEC/2022 (znak: WI-I.7820.2.11.2021.AT) z dnia 6 kwietnia 2022 r. przeznaczona została na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 Żuromin-Sierpc-Dobrzyń n/Wisłą w m. Sierpc odc. od km 84+738 do km 86+042,00”.

Nieruchomość posiada nieuregulowany stan prawny.

2. **Odszkodowanie, o którym mowa w pkt 1, zostanie wypłacone przez Zarząd Województwa Mazowieckiego, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanie się ostateczna. Kwota odszkodowania podlega złożeniu do depozytu sądowego na okres 10 lat.**

Do skutków zwłoki lub opóźnienia w zapłacie odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego. Wysokość odszkodowania ustalona w decyzji podlega waloryzacji na dzień jego zapłaty.

Uzasadnienie

Decyzją Wojewody nr 77/SPEC/2022 (znak: WI-I.7820.2.11.2021.AT) z dnia 6 kwietnia 2022 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 Żuromin-Sierpc-Dobrzyń n/Wisłą w m. Sierpc odc. od km 84+738 do km 86+042,00” - nieruchomości położona w obrębie 0001 Sierpc, jednostka ewidencyjna Sierpc, oznaczona jako działka nr 330/7 o pow. 0,0088 ha, została przeznaczona na realizację celu publicznego, tj. rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 541 Żuromin-Sierpc-Dobrzyń n/Wisłą w m. Sierpc odc. od km 84+738 do km 86+042,00”. Powyższej decyzji, z dniem jej wydania, został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z ww. decyzją zatwierdzającą projekt podziału, działka nr 330/7 zostanie wydzielona z działki nr 330/2 o pow. 0,1189 ha.

Zgodnie z zapisem w księdze wieczystej KW nr PL1E/00011748/9, prowadzonej dla wymienionej nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Sierpcu, właścicielami ww. działki są Państwo Barbara i Ryszard małżonkowie Pieczkowscy na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej. Dział III ww. księgi „Prawa, roszczenia i ograniczenia” i Dział IV księgi „Hipoteka” nie zawierają wpisów. W toku prowadzonego postępowania ustalono, iż Państwo Barbara i Ryszard małżonkowie Pieczkowscy zmarli – Pan Ryszard Pieczkowski w dniu 1 grudnia 2004 r. Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Sierpcu z dnia 20 maja 2005 r. sygn. I Ns 168/05 spadek po Panu Ryszardzie Pieczkowskim nabyła Pani Barbara Pieczkowska. W dniu 21 kwietnia 2019 r. zmarła Pani Barbara Pieczkowska. – a postępowanie spadkowe po niej nie zostało przeprowadzone. W związku z powyższym organ orzekający uznał, iż na dzień wydania ww. decyzji Wojewody Mazowieckiego nr 77/SPEC/2022 (znak: WI-I.7820.2.11.2021.AT) z dnia 6 kwietnia 2022 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, przedmiotowa nieruchomość posiada nieuregulowany stan prawny – zgodnie z treścią art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

W myśl art. 12 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (j.t. Dz. U 2022 r., poz. 176) ustalone w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nieruchomości stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa w odniesieniu do dróg krajowych, własnością odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych – z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna, za odszkodowaniem ustalonym w odrębnej decyzji, o którym mowa w art. 18 ww. ustawy.

Od ww. decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 6 kwietnia 2022 r. złożone zostało odwołanie do Ministra Rozwoju i Technologii, które do chwili obecnej nie zostało rozpatrzone. Tak więc decyzja nie stała się ostateczna. Decyzji natomiast został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 12 ust. 4g ww. ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., jeżeli decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nadany został rygor natychmiastowej wykonalności, decyzję ustalającą odszkodowanie wydaje się w terminie 60 dni od dnia nadania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej wykonalności. Zgodnie z art. 12 ust. 4a ww. ustawy za przejęte nieruchomości organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zobowiązany został do ustalenia odszkodowania. W myśl art. 12 ust. 5 tej ustawy do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1899), z zastrzeżeniem art. 18. Stosownie do art.18 ust. 1 cyt. ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. wysokość odszkodowania za nieruchomości przejęte z mocy prawa ustala się według stanu nieruchomości w dniu wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej przez organ I instancji oraz według jej wartości z dnia, w którym następuje ustalenie wysokości odszkodowania.

Zawiadomieniem z dnia 18 listopada 2022 r. znak SPN-P.7570.2.11.2022.MSZ Wojewoda Mazowiecki poinformował o prowadzonym z urzędu postępowaniu w sprawie ustalenia odszkodowania w trybie ww. ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych – w odniesieniu do przedmiotowej nieruchomości.

Fakt ten został podany do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie informacji o prowadzonym postępowaniu na tablicach ogłoszeń Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Starostwa Powiatowego w Sierpcu oraz Urzędu Miejskiego w Sierpcu. Ponadto obwieszczenie o prowadzonym postępowaniu w sprawie ustalenia odszkodowania za ww. nieruchomość zamieszczono na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

W wyznaczonym w zawiadomieniu terminie nie zostały zgłoszone przez zainteresowane strony prawa do ww. udziału w prawie własności przedmiotowej działki, ani inne wyjaśnienia mogące mieć wpływ na rozstrzygnięcie.

W myśl art. 130 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami ustalenie wysokości odszkodowania następuje po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy majątkowego, określającego wartość nieruchomości.

Na podstawie art. 154 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami wyboru właściwego podejścia oraz metody i techniki szacowania wartości nieruchomości dokonuje rzeczoznawca majątkowy, uwzględniając w szczególności cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej, stan jej zagospodarowania oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cechach nieruchomości podobnych. Szczegółowe zasady dot. wyceny nieruchomości przeznaczonej pod inwestycje drogowe reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego (t.j. Dz.U z 2021 r., poz. 555 z późn. zm.).

Zgodnie z § 36 ust. 1 ww. rozporządzenia wartość rynkową nieruchomości dla potrzeb ustalenia odszkodowania za nieruchomości wywłaszczone lub przejęte z mocy prawa na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych określa się, przyjmując stan nieruchomości z dnia wydania decyzji, ceny nieruchomości z dnia ustalenia odszkodowania, a przeznaczenie nieruchomości zgodnie z art. 154 ustawy o gospodarce nieruchomościami bez uwzględnienia ustaleń decyzji. W myśl § 36 ust. 2 tego rozporządzenia w przypadku, gdy dane z lokalnego i regionalnego rynku nieruchomości są niewystarczające do określenia wartości rynkowej zgodnie z ust. 1, wartość nieruchomości objętej decyzją określa się w podejściu kosztowym. Stosownie do § 36 ust. 3 rozporządzenia, jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodnie z celem wywłaszczenia, powoduje zwiększenie jej wartości, wartość rynkową nieruchomości określa się w następujący sposób: wartość działek gruntu wydzielonych pod

nowe drogi publiczne albo pod poszerzenie dróg istniejących stanowi iloczyn wartości 1 m² gruntów, z których wydzielono te działki gruntu, i ich powierzchnii – powiększony, na podstawie badania rynku nieruchomości, nie więcej niż o 50 %. Zgodnie z § 36 ust. 4 ww. rozporządzenia w przypadku, gdy na realizację inwestycji drogowej została wywłaszczona lub przejęta z mocy prawa nieruchomości, która na dzień wydania decyzji była przeznaczona pod inwestycję drogową, wartość rynkową określa się, przyjmując przeznaczenie nieruchomości przeważające wśród gruntów przyległych, chyba że określenie wartości jest możliwe przy uwzględnieniu cen transakcyjnych nieruchomości drogowych. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.

Z powyższego wynika, że dla wyceny nieruchomości przejętej pod realizację inwestycji drogowej istotne znaczenie ma przeznaczenie tej nieruchomości, określone stosownie do art. 154 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Rzeczoznawca majątkowy ustalił, że na dzień wydania decyzji ZRID przedmiotowa nieruchomość nie była objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sierpc, zatwierdzonym Uchwałą Nr 429/LVI/2021 Rady Miejskiej w Sierpcu z dnia 29 grudnia 2021 r. wywłaszczana działka znajduje się na terenie oznaczonym symbolem MU – tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej.

Wyceniana nieruchomość zlokalizowana jest ok. 2,9 km od centrum administracyjnego miasta Sierpca, przy ul. Głowackiego stanowiącej drogę wojewódzką nr 541, urządzoną i utwardzoną. Nieruchomość znajduje się w zasięgu sieci telekomunikacyjnej, energetycznej i wodociągowej. Na wycenianej działce znajdują się nasadzenia i naniesienia podlegające wycenie:

- ogrodzenie z siatki – 23 m,
- brama z furtką stalową – 4 m x 1,5 m,
- świerki – 7 szt., 20-letnie,
- lipy – 6 szt., 20-letnie.

Rzeczoznawca majątkowy – P. Marek Juszczyk (uprawnienia nr 2033) w operacie z dnia 30 września 2022 r. określił wartość działki nr 330/7 na kwotę 20 891,00 zł.

Rzeczoznawca dla potrzeb wyceny dokonał szczegółowej analizy cen gruntów „drogowych” (ze względu na bardzo słabo rozwinięty rynek przeanalizował transakcje „drogowe” z rynku regionalnego) od początku 2020 r. oraz cen gruntów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową na terenie miasta Sierpca na przestrzeni ostatnich dwóch lat. Porównując ceny średnie nieruchomości „drogowych” (82 zł) oraz

nieruchomości pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową (95 zł) stwierdził, że grunty drogowe osiągają niższe ceny średnie do gruntów budowlanych. Wartość wywłaszczanego gruntu określona została w oparciu o ceny nieruchomości budowlanych.

Do celów wyceny rzeczoznawca wyselekcjonował 23 nieruchomości o cechach zbliżonych do szacowanej nieruchomości z terenu Sierpca (tabela na str. 19 – załącznik do operatu). Transakcje te zawarte były w okresie od 15 stycznia 2021 r. do 10 czerwca 2022 r., a cena za 1m² gruntu kształtowała się w przedziale od 62,00 zł do 167,02 zł (średnia cena - 99,24 zł). Analizując zespół cech charakterystycznych porównywanych nieruchomości, rzeczoznawca określił cechy rynkowe mające istotny wpływ na wartość nieruchomości: lokalizacja ogólna, położenie względem dróg, sposób zagospodarowania nieruchomości sąsiednich, powierzchnia. W tabeli wyceny gruntu: „Określenie wartości rynkowej gruntu wchodzącego w skład nieruchomości” – str. 20 operatu, rzeczoznawca porównał wycenianą działkę nr 330/7 do przyjętych do porównań nieruchomości o cenie minimalnej i maksymalnej, ustalając współczynniki korygujące; w oparciu o które wyliczył cenę 1 m² działki na kwotę 114,52 zł. Łączną wartość rynkową gruntu określili na 10 078,00 zł.

Do określenia wartości naniesień budowlanych znajdujących się na wywłaszczonej działce biegle wykorzystał podejście kosztowe technika wskaźnikową. Naniesienia znajdujące się na działce nr 330/7 zostały wycenione na kwotę 8 591,00 zł (tabela str. 21 operatu).

Do wyceny drzew owocowych, bylin i krzewów zastosował wzór z publikacji Krzysztofa Zmarlickiego „Określenie wartości plantacji kultur wieloletnich”. Nasadzenia zostały wycenione na kwotę 2 222,00 zł. Łączna wartość odtworzenia nieruchomości została oszacowana na kwotę 20 891,00 zł. Wartość ta została przyjęta do określenia wysokości odszkodowania.

Organ uznał, że operat z dnia 30 września 2022 r. sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego, P. Marka Juszczaaka ustala w sposób wymagany przez prawo materialne, tj. art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, art. 134 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz § 36 rozporządzenia z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego - wartość przedmiotowej nieruchomości. Zgodnie z § 55 ust. 2 ww. rozporządzenia Rady Ministrów operat szacunkowy zawiera informacje niezbędne przy dokonywaniu wyceny nieruchomości, tj. wskazanie podstawy prawnej i uwarunkowań dokonywanych czynności, rozwiązań merytorycznych, przedstawienia toku obliczeń oraz wyniku końcowego. W operacie szacunkowym zawarte

zostały wszystkie elementy wymagane § 56 rozporządzenia. Mając na uwadze przepis art. 156 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, organ przyjął ww. operat jako dowód w sprawie i na jego podstawie ustalił odszkodowanie.

Art. 22 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. 2022 r., poz. 176) stanowi, że koszty nabycia nieruchomości, w tym odszkodowania, finansowane są na podstawie przepisów o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego, przepisów o drogach publicznych oraz przepisów o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym. Zatem zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 688) właściwym do wypłaty odszkodowania za ww. nieruchomość jest Zarząd Województwa Mazowieckiego. Z uwagi na fakt, że nieruchomość posiada nieuregulowany stan prawny, kwota odszkodowania podlega złożeniu do depozytu sądowego na okres 10 lat – zgodnie z art. 133 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w związku z art. 23 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Mając na względzie obowiązek odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych), zwłaszcza art. 132 ust. 1a w powiązaniu z ust. 1 tej ustawy należy stwierdzić, że w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 4 g ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych - zapłata odszkodowania powinna nastąpić w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanie się ostateczna. Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., odszkodowanie ustalone w decyzji podlega waloryzacji na dzień jego wypłaty, według zasad obowiązujących w przypadku zwrotu wywłaszczonych nieruchomości. Waloryzacji dokonuje organ, osoba lub jednostka organizacyjna zobowiązana do wypłaty odszkodowania W przedmiotowej sprawie do wypłaty i waloryzacji odszkodowania zobowiązany jest Zarząd Województwa Mazowieckiego.

Zgodnie z art. 12 ust. 5a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych – **na wniosek osoby uprawnionej do otrzymania odszkodowania za ww. nieruchomość wypłaca się zaliczkę**

w wysokości 70% odszkodowania ustalonego w niniejszej decyzji. Wypłata zaliczki następuje jednorazowo w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. Osoba, której wypłacono zaliczkę lub jej spadkobiercy, są zobowiązani do zwrotu zaliczki po jej waloryzacji na dzień zwrotu, jeżeli decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zostanie zmieniona, uchylona w całości lub w części dotyczącej tej osoby lub stwierdzono jej nieważność (art. 12 ust. 5b ww. ustawy).

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny – orzeczono jak w rozstrzygnięciu.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom prawo wniesienia odwołania do Ministra Rozwoju i Technologii, które w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji można złożyć za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Delegatura – Placówka Zamiejscowa w Płocku, ul. Kolegialna 15, 09-402 Płock.

W złożonym odwołaniu strony mogą zawrzeć wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strony mogą zrzec się prawa do odwołania, co skutkuje brakiem możliwości późniejszego zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

Jeżeli w postępowaniu bierze udział więcej stron, decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się odwołania przez ostatnią z tych stron.

Niniejsza decyzja jest zwolniona od opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1923).

z up. WOJEWÓDZKI MAZOWIECKI
Ewa Mińska
Starszy Inspektor Wojewódzki

Otrzymują:

1. Dyrektor Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Warszawie
- Pełnomocnik Zarządu Województwa Mazowieckiego
2. Starosta Sierpecki
3. Burmistrz Miasta Sierpca
4. a/a